

at TEMA: UNGT ENGASJEMENT

– Partiene vil ikke satse på unge folk

Selv om langt flere unge stiller til valg i år, enn ved de forrige to lokalvalgene, mener Haagen Poppe i Høyre at de store partiene satser for lite på unge kandidater.

GRETE HELGEBØ
gah@arendalstidende.no

Han er en av de tre under 30 år som står på de øverste 15 plassene på Høyres liste til valget. De to andre er Amalie Kollstrand som står på tolvte plass og Erik Johan Tellefsen Lindøe som står på syvende plass. Poppe har plass nummer 15. Høyre har i dag åtte representanter i bystyret, så det er sannsynlig at Lindøe får fast plass mens de to andre stiller som vararepresentanter innimellom.

Unge tema

De tre er nokså enige om at skole, klima og tilbakeflytting er de viktigste temaene for ungdom i Arendal, og selv om de er litt ekstra opptatte av tema som berører unge, mener de å være like mangfoldige som andre kandidater.

– Vi har like bredt og ulikt engasjement som voksenrepresentantene. Det er stor forskjell på hva jeg og Amalie brenner mest for, sier Poppe.

Han mener særlig Høyre og Arbeiderpartiet fortsatt satser for lite på ungdom, særlig på dem som driver med studier. Det mener han kan koste partiene dyrt i lengden.

– Mange reiser utenbys for å studere, og hvis man ikke satser på dem kommer de heller ikke tilbake senere. Da begynner de å drive med politikk andre steder, sier Poppe.

Han studerer selv juss i Oslo og har pendlet til fylkestingsmøter i Aust-Agder de siste fire årene. Kollstrand på sin side studerer

medisin i Danmark. Lindøe er den eneste arendalsbeboeren av de tre, og han jobber i Sparebanken Sør.

– At partiene ikke er villige til å sette folk som reiser utenbys på liste er akkurat det samme som ikke å ville ha kvinner på lista fordi de kan bli nødt å være hjemme med barn, mener Poppe.

Ses innenfra

De tre mener unge kandidater ser temaene som er viktige for ungdom på en litt annen måte enn eldre kandidater. For eksempel å gjøre Arendal til en by folk vil flytte hjem til etter studier. Og mens de diskuterer det demonstrerer de nettopp at det er forskjeller i hva de unge bryr seg om, akkurat som hos de litt eldre.

– Vi må legge ordentlig godt til rette for næring, og bygge veier. Med bedre veier er det lettere å pendle. Dessuten tror jeg teknologi vil gjøre mye for at man i framtida kan jobbe fra nesten hvor som helst i verden, sier Lindøe før Poppe svarer:

– Men til syvende og sist er det ikke politikere som skal vedta arbeidsplasser. Selv om vi legger til rette for næring.

– Men vi kan heie fram folk som satser. Vi må se på hvordan kommunen behandler folk som vil etablere seg. Canvas Hove for eksempel, de har ikke akkurat fått mye drahjelp av kommunen, svarer Amalie.

– Vi må bekjempe litt av den sørlandske skepsisen mot alt som er nytt og utvikling, sier Lindøe til slutt.

Nettroll

Poppe en av få unge folk som deltar aktivt i diskusjoner på nett. Han konfronterer stadig folk som slenger ut ubegrunnede påstander og peker på det når han mener kommentarer er ufine. I diskusjoner på nett pekes det ofte på at det er den eldre generasjon som oppfører seg som nettroll, de som ikke har vokst opp med sosiale medier og nettvett på skolen.

UNGE HØYRESTEMMER: F.v. Amalie Kollstrand, Haagen Poppe og Erik Johan Tellefsen Lindøe.

– Ungdom diskuterer ikke på nett. Jeg føler meg omtrent som den eneste unge politikeren på Sørlandet som gidder, og jeg opplever selv å ikke gidde av og til, sier Poppe. Samtidig som kommentarfeltene er fulle av nettroll, mener han det er en viktig arena.

– Kommentarfelt og debattfora er viktige lavterskelområder for å komme i kontakt med politikere. Det er lavere terskel for å skrive en kommentar enn å ringe til en politiker, men det gjør også at dritten kommer ut. Den dritten som kommer ut tror jeg på sin side skremmer viktige stemmer fra å snakke høyt.

Lindøe mener klimaopprøret

er et godt eksempel på skillet i hvordan yngre og eldre generasjoner diskuterer.

– Med angrep på personer og nedsettende kommentarer prøvde jo de på 50 pluss å høvle ned klimaopprøret. Ungdom er nok mer opptatte av å sette seg inn i saker, vi er mer kildekritiske, sier han.

– Tror dere man ser noe av den samme trenden i bystyresalen som på nett? At unge er mer opptatt av å sette seg inn i fakta, og unngår å kaste seg inn i enhver diskusjon? spør Arendals Tidende.

– Nei, det går ikke på alder, det går på person. Noen leser saks-papirene og andre gjør ikke, svarer Poppe.

Vi må være tøffe og si det som det er. Bompengedebatten for eksempel, vi unge ser nok tydeligere at bilbruken må ned, og vi er villige til å ofre noe for det

I forkant av valget gir vi i Arendals Tidende deg temautgaver med bakgrunnsinformasjon om viktige arbeidsoppgaver og utfordringer for Arendal kommune. Denne uka er tema UNGT Engasjement.

Foto: Grete Helgebø

Kollstrand er ikke helt enig.

– Unge bystyrerepresentanter er gjerne mer forberedte for de går på talerstolen. Vi ser jo på statistikkene at det ikke er de som tegner seg gang på gang, sier hun.

– Samtidig så er det sånn at unge ikke har erfaring fra all mulig kommunalpolitikk. De som har sittet i styrer og komiteer en stund er mer varme i trøya, for varme i trøya, svarer Poppe.

Klima

Lindøe tror det er mer klimapolitikk i lokalpolitikken enn mange forstår. Han mener de unge folka som engasjerer seg bryr seg om klima, store utslippskutt og klimamål, fremfor små miljøtiltak.

Den interessen mener han er større hos den eldre garde. Han tror klimafokus i helsehuset som skal bygges blir en av de viktige miljøsakene i den politiske perioden vi står foran.

– I løpet av de siste årene har det for eksempel blitt kjøpt inn nye biler til hjemmesykepleien, og da kjøpte de dieselbiler. Det er jo helt bak mål, sier han.

– Også er nok vi unge villige til å gjøre mer for å kutte utslipp, supplerer Haagen og fortsetter:

– Vi må være tøffe og si det som det er. Bompengedebatten for eksempel, vi unge ser nok tydeligere at bilbruken må ned, og vi er villige til å ofre noe for det.

– Dessuten ser vi mer av hva

som må gjøres. I kollektivtrafikken for eksempel, vi bruker jo buss, så vi ser hva som kan forbedres, sier Kollstrand.

Unge snakker sammen

De tre unge høyrestemmene synes et annet viktig aspekt ved å være unge folk på valglistene, er at de blir kontaktet av andre enn deres eldre partikolleger.

– Vi blir gjerne sittende på en fest og prate med folk som lurert på ting, selv om de kanskje stemmer noe annet enn oss. Da får jo vi andre innspill, sier Kollstrand før Lindøe legger til at de ikke blir festens midtpunkt av den grunn. – Det er ikke akkurat status blant unge å være lokalpolitiker, ler han.

Flere unge stiller til valg

Valgnummer	Navn	Fødselsår
1	Jonny	1972
2	Dorthe	1972
3	Laila	1960
4	Jan	1997
5	Arvid	1972
6	Arvid	1953
7	Erik Johan Tellefsen Lindøe	1995
8	Makken Messel	1972
9	Nina Roland	1963
10	Kai Olav Fredriksen	1995
11	Ole Tom Thølla	1963
12	Amalie Kollstrand	1995
13	Ellin Lunde	1963
14	Torill Rolstad Larsen	1963
15	Haagen S. N. Poppe	1963
16	Heidi Tellefsen	1963
17	Jens Patrick Holmsen	1963
18	Camilla Lien	1963
19	Karl Einar Herte	1963
20	Sidsel Pettersen	1963
21	Kenneth Engeland Smith	1963
22	Christian Eek-Jensen	1963
23	Geir Magne Lundstøl	1963
24	Øyvind Olsen	1963
	Julia B. Skjulestad	1963

UNG ØKNING: Langt flere under 30 år stiller til valg i år enn ved de to forrige lokalvalgene. Foto: Grete Helgebø

Fra 2011 til 2019 har antall unge som stiller til valg økt fra åtte til 25.

GRETE HELGEBØ

gah@arendalstidende.no

Mens de store partiene Arbeiderpartiet og Høyre har flere unge på listene sine nå enn ved de forrige lokalvalgene har Miljøpartiet de Grønne hatt unge kandidater både i 2015 og 2019. Liberalistene stiller for første gang liste i år, og har ingen personer født etter 1981 på lista si.

Vi har sjekka hvor mange folk som var fylte 29 år eller yngre år i valgåret og befant seg på partienes valglistene i 2011, 2015 og 2019.

I 2011 hadde partiene totalt åtte personer blant de 15 øverste på valglistene sine, altså folk som var født i 1982 eller senere. Det fordelte seg som følger:

Arbeiderpartiet: 1
Fremskrittspartiet: 1
Høyre: 0
Kristelig folkeparti: 0
Kystpartiet: 1
Pensjonistpartiet: 0
Senterpartiet: 2
Sosialistisk Venstreparti: 1
Venstre: 2

I 2015 hadde partiene totalt 17 personer blant de 15 øverste på valglistene sine, altså folk som var født i 1986 eller senere. Det var imidlertid også to flere parti som stilte lister. Det fordelte seg som følger:

Senterpartiet: 3
Arbeiderpartiet: 1
Pensjonistpartiet: 0
Partiet de Kristne: 2
Rødt: 2
Venstre: 2
Fremskrittspartiet: 1
Sosialistisk Venstreparti: 0
Kristelig folkeparti: 0
Miljøpartiet de Grønne: 5
Høyre: 1

25 av kandidatene som står blant de øverste 15 av partiene sine lister til valget i år er under 30 år i år. Det er dem som er født i 1990 eller senere som er regnet med. Totalt stiller 14 parti liste til valget i år.

Pensjonistpartiet: 0
Helsepartiet: 1
Fremskrittspartiet: 0
Sosialistisk Venstreparti: 1
Høyre: 3
Miljøpartiet de Grønne: 3
Rødt: 2
Kristelig folkeparti: 2
Liberalistene: 7
Partiet de kristne: 2
Hovelist: 0
Arbeiderpartiet: 2
Venstre: 1
Senterpartiet: 1

TEMA: UNGT ENGASJEMENT

– Jeg skulle ønske jeg sparket

Ramani Cornels Nordli står på Arbeiderpartiets tolvte plass, og kan komme med i bystyret etter valget. Jelena Høegh Omdal, som ble med i bystyret forrige periode, forteller hva hun gikk gjennom som et av de yngste medlemmene i salen.

HELENE WALLE
hwa@arendalstidende.no

Jelena skal inn i sin andre periode som bystyrepolitiker, og ble med i bystyret da hun bare var 19 år gammel. Ramani er 20 år, og den yngste på Arbeiderpartiets valgliste.

Ikke vær redd

Det første tipset Jelena kommer med da hun møter Ramani utenfor rådhuset onsdags formiddag, er at hun ikke må være redd for å sparke fra seg og bruke talerstolen når hun mener det er rett. Jelena brukte litt tid før hun ble ordentlig trygg i salen og trygg på det hun mente og sa da hun kom inn for fire år siden, men angret på at hun ikke prøvde seg på talerstolen tidligere.

– Det er den måten du lærer på. Jeg var veldig redd for å gjøre feil, og jeg skulle ønske at jeg turte litt mer i begynnelsen. Jeg tok ikke ordet hver gang jeg ville, sier hun.

Jelena følte at hun ble veldig godt mottatt av sine bystyrekolleger, og kanskje til og med at hun ble litt ekstra støttet fordi hun var så ung.

– Du får mye forståelse for at du er ny. Allier deg med noen, slik jeg gjorde. Jeg spurte Nina Jentoft om hun kunne være mentoren min, en jeg kunne lene meg litt på og spørre om jeg trengte hjelp. Det kan du også gjøre. Og så er det lurt å bruke litt tid på å bli kjent med de andre i salen, så du vet hvem du kan spille på. Jeg har rådført meg med Milly Grundesen i Senterpartiet blant annet, fordi vi er opptatte av landbruk begge to, forklarer hun.

Erfaring

Ramani er datter til ordfører Robert Cornels Nordli, og har muligens høstet litt politisk interesse derfra. Hun har også vært både medlem og nestleder i elevrådet på skolen, vært leder av Ungdommens bystyre og

KJEMPE: Jelena Høegh-Omdal og Ramani K. Cornels Nordli håper å komme inn i neste bystyre sammen, fordi de mener det er viktig med noen unge stemmer i bystyresalen. Alle foto: Helene Walle

fylkesleder i Aust-Agder AUF, Arbeiderpartiets ungdomsparti. Hun tror erfaringene hennes kommer godt med.

– Jelena kommer med veldig mange gode tips. Jeg har jo tenkt litt på hvordan det vil bli. En av tingene jeg har tenkt på, er at jeg ikke vil miste AUF-ånden. Jeg vil forsøke å være litt vulgær i bystyresalen, og ikke like kjedelig som andre politikere. Så vil jeg slå hardt ned på viktige saker. Jeg tenker at det nok er viktig, som Jelena sier, at jeg tar ordet når jeg føler for det, og ikke er redd for å bruke talerstolen bare fordi jeg er ny og ung. Det kan jo være at jeg kan mer i en sak enn en politiker

som er femti år gammel. I andre saker er det kanskje motsatt, sier hun.

Et lokk

Jelena husker enda da hun ble medlem i Arendal bystyre, og første gang hun satte seg på plassen sin i den store salen i Arendal kultur- og rådhus. Hun var nervøs, og følte en stor ære i at hun representerte Arendal arbeiderparti som medlem i bystyret.

– Det la et lokk over det jeg egentlig hadde lyst til. Plutselig ble jeg redd for å si noe dumt eller feil, og jeg turte ikke å bruke talerstolen. Etter hvert begynte

jeg å sende små lapper til sidemannen, og fikk en tommel opp på innlegg jeg var usikre på før jeg tok ordet. Det kan du også gjøre. Ikke hold igjen, slik jeg gjorde. Gå opp på talerstolen, det er en enormt god øvelse, og da blir du sett, sier Jelena engasjert.

Hun forteller at det ikke alltid er like lett å holde seg til innleggene man har skrevet på forhånd, noen ganger tar følelsene overhånd og den lille notatblokka blir helt glemt vekk. Selv om du sier noe annet enn det du hadde tenkt til, er det greit det også, for det er tross alt det som er det ekte, mener hun. Jelena har satt seg

et eget mål om å holde minst et innlegg i hvert bystyremøte, for å holde øvingen ved like.

– Jeg har nok blitt litt tøffere av de ulike vervene jeg har hatt. Jeg har blitt kastet inn i mye, og det lærer jeg utrolig mye av. Hvis jeg kommer med i bystyret etter høsten ser jeg for meg at jeg bruker det første møtet, kanskje to, på å trekke til meg kunnskap og se hvordan ting håndteres i salen, så regner jeg med at Jelena kommer til å pushe meg til å gå opp etter hvert. Og så blir det vel bare blod på tann, ler hun.

Bedre helsetjenester

Ramani og Jelena er ikke i tvil.

litt mer fra meg i bystyresalen

for å ha åpen helsestasjon flere dager i uka. Etter interpellasjonen fikk hun tilbakemeldinger fra helsestasjonen om at de heller ønsket seg høyere bemanning fremfor flere dager.

– Det er flott, men det er ikke det ungdommen ønsker seg. De ønsker flere dager de kan gå, slik at de slipper å være redde for

å møte hele klassen den ene kvelden de har åpent. Vi sier ikke nei, men vi må ha ambisjoner om å si ja takk, begge deler. Dette er noe av det viktigste for ungdommen i Arendal, og det er det vår jobb å ta tak i, avslutter Jelena med et løfte om at de kommer til å fortsette å kjempe for ungdommen i Arendal.

Viste du at vi leverer catering?
Våre kokker lager maten til ditt selskap.
Vi har også lokaler om du trenger dette.

Vi oppfyller ditt ønske, både når det gjelder menyen og rammene rundt arrangementet

Innendørs eller ute?
 Med kokker og servitører?
 Vi løser nær sagt alle oppgaver!
 Teltløsninger til alle behov (opp til 1500 gjester)

BRYLLUP

Kontakt oss for en hyggelig prat, sammen finner vi den beste løsningen.
Sigmund Rose tlf. 906 37 288

SOMMERFEST

Det er viktig med noen unge stemmer i bystyret, fordi verden er i stadig forandring. Ting de har opplevd, kan ikke lengre sammenlignes med det de over førti har opplevd, i hvert fall ikke når det kommer til sosiale medier, mobbing og behov for helsesykepleier. Det sistnevnte har de to kandidatene jobbet mye med i AUE.

– E-helse er vi veldig opptatt av. Det er så fort at en elev eller en ungdom blir en slags kasteball mellom helsesykepleier, helsestasjon, fastlege, psykolog og det som er. Ved å få en e-helsesykepleier i kommunen kan man sende en melding når det måtte passe, og så kan e-helsesykepleieren henvise deg dit de mener er best med en gang. Det kan være vanskelig å komme seg ut av senga om

morgenen og reise på skolen hvis man er deprimert for eksempel. Terskelen er mye lavere for å ta kontakt over telefon, forteller Ramani ivrig.

Hun vil fortsette å kjempe for bedre skolehelse for ungdommen.

– Da jeg snakket om e-helse med Arendals Tidende sist, sa jeg at vi må tenke nytt. I etterkant har jeg tenkt at det egentlig gjelder over hele linja når det er snakk om barn og unge. Ikke bare på helsetjenester eller veiledertjenester, men ting er i forandring hele tiden, og vi må finne ut av hvordan vi kan nå ungdommen på best mulig måte. Vi politikere må tørre å spørre ungdommen hvor skoen trykker, legger Jelena til.

Hun leverte inn en interpellasjon til ordføreren hvor hun spurte om muligheten